UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Index Baldi Pervsini. I. V. D. In prælectiones in totum Codicem Iustinianeum locupletißimus

... In Qvartvm Et Qvintvm Codicis Libr. Praelectiones / Additionibvs Philippi Decii ...

Baldus

Lugduni, M.D.LXI.

Excusationibus tutorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-95990

Visual Library

a ¶ Criminalibus. Uide Bal.i.l.reos.ſ.de accuſa.

b ¶ Itē preſupponit. intellige ī pupillo doli capace. ſecūdū. Bar.in.l. ſi arrogati.hic al a legat.

c ¶ Quero.No.ꝙ licet confeſſus co 3 ram iudice incō b petenti,teneat ratificare corā cōpetēti: per not.per Bart.in.l.diuus. 4 ff.ꝺ cu.re.vbi fal c lit.vbi illa cōfeſſio nō eſſet veriſimilis,ex qua non oriret̄ p̄ſumptio. Bar.i.l.magiſtratib⁹.ff.de iur.om. iudicū. Cano. in d c.at ſi clerici.ꝺ iudi.in verſicu.non ſunt aliter ꝯdēnādi.vbi eſt tex.mirabilis.Uiꝺ abb. in.c.olim.de reſc. p dicto Innoc.ꝛ ibi dixi.ꝛ Ange. cōſi.xxvi A.B.

d ¶ Per hoc.vide 1 qꝺ no.Bal.in.l.j. in vlt.col.ſ.de cō 2 feſ.ꝛ i.l.in boneſi dei.in ꝟ.Itē q̄ro ſ.de reb.cre.ꝛ vide ꝺ vtroq̄ Inn. in c.ſi.extra ꝺ iuc. ab inteſ.ꝛ Bald. 1 Ro.ꝛ Ang.in.l. magiſtratib⁹.ff.ꝺ iur.om.iud.

e ¶ Not.ꝙ oēs.Sꝫ e ſi ſunt diſcordes. f vide Bar. in.l.cū magiſtrat⁹.ſ.qn̄ puo.nō eſt neceſ.

f ¶ Qꝺ oēs tāgit. Nota qꝺ ſi a maiori pte cenſet̄ ab g oīb⁹ factū. qꝺ limita, vt hic per Bal.cūi adꝺ tres notabiles limitationes in rubr.ff. de arbi.p Mod. vide.d. Ant.in.c. extra.de cōſue. in in prin. Bal.in.l. j.alias.ꝟ.ff.de of. ꝯſul.Ang. ꝛ bal. in.l.p fundū.ff.de ſeruit.ruſti.pred. h Iac.de Are.in.l. 2 j.§.j.ff.de magiſt. conue.ꝛ ſcias qꝺ ſi maior ps velit cōmittere ius eli i gēdi tertio, nō pt niſi oēs ſentiant, vide text.in verſi.

macia nō poſſet banniri ad mortem: quia hoc nō fit niſi ideo:quia eſt indefenſus in proceſſu cauſe,ꝛ in ſentētia,tamen ſtatuto communiter prouident cōtrarium.¶ Item ex coatumacia nō poteſt haberi minor pro confeſſo,niſi interueniat authoritas curatoris.arg.hic in verſicu.taceant.Adde qꝺ no.Jacob.de Are.in.l. j.§.ex hoc reſcripto.de vendi.inſpi. ¶ Item licet per.§.ad crimē.in.l.placet.de pub.iu.in criminalibus[a] ad plenam defenſionem non interueniat procurator:ſecus videtur in tutore ꝛ curatore,niſi dicas qꝺ hic interueniat authorando,non iudiciū in ſe ſuſcipiendo,quod eſt verum.¶ † Item preſupponit[b] hec lex qꝺ pupillus poſſit cōdemnari de crimine.de hoc habes.ff.de tute.l.ſi arrogati.ꝛ ad ſille.l.excipiūtur.§.j.ꝛ no.per Jac.de Are.in.l. adminiſtrantes.§.fin.ff.de excuſa.tuto.quod pupillus poteſt deportari,ꝛ ſubire penā capitalē. † Quero,[c] ſi minor vel maior eſt confeſſus extra iudicium,an poſſit cogi in iudicio ad perſeuerandum in illa confeſſione.Breuiter dico quod ſi illa confeſſio eſt veriſimilis,poteſt cōpelli: vt ff.de edil.edict.l.quero.in fin.ꝛ de adult.l. capite quinto.ſecus ſi nō eſſet veriſimilis.vt.l.j.ſ.ſi quis impe.male.ꝛ.ſ.de q̄ſtio.l.milites.§. oportet.¶ Per hoc[d] etiā declaro quoddā dictum qui dicit qꝺ ſi quis eſt Inno.confeſſus coram iudice incompetenti,vbi non dicitur iudicium eſſe,tenetur illam confeſſionem reſirmare coram iudice competenti:qꝛ hoc eſt verum,ſi ex tali confeſſione eſt orta ſuſpicio, vel infamia: alias ſec⁹:vt extra de iudi.c at ſi clerci.de hoc not.Inn.extra de ele.c.per inquſitionem.ꝛ de confeſ.c.cum ſuper.

☞ Quod omnes tangit,ab omnibus approbari debet.
Judices plures ſi ſunt in eadē cauſa:an vnus poſſit interloqui ſine alio.

¶ Lex quinta.

VEterem dubitationem.† In omnibus actibus ſufficit authoritas vnius tutoris, niſi adminiſtratio ſit diuiſa:ꝛ niſi authoret̄ ſuper eo quod finit officium.hoc dicit.iſta lex. Not. quod omnes[e] tangit,ab[f] omnibus approbari debet,ꝛ hoc verum in his que competunt pluribus vt ſingulis. ſed quando competit aliquid pluribus vt collegiatis, ſufficit maior pars:vt.l.quod maior.ad muni. Fallit,ſi maior pars vellet aliquid ſtatuere contra id quod eſt cōcorditer ordinatum ab omnibus. extra de conſtitutio.capit.cum omnes.vel ſi vellet facere aliquid contrarium[g] iuri:vt not. Innocen.de maio.ꝛ obedien.capitu.humilis.ſecundum quoſdam.Tu dic quod etiā contra communem ordinationem poteſt maior pars:quia repreſentat vniuerſos.ff.de regu.iuris.l.aliud eſt vēdere.§.refertur.ꝛ quod ibi no.¶ In tex. ibi,ſufficere.ꝛ eſt ratio:qꝛ officium eſt cuiuſlibet inſolidum,cum ſit vniuerſale cū plenitudine poteſtatis:vt no.in.l.licet.ſ.in qub⁹ cauſis tut.ha.¶ In tex.ibi,preſtare:vt.ff.de ſolu.l.q̄ro.¶ In text.ibi:curatoribus.not.ergo quod omnis tutor ꝛ curator intelligitur habere officium inſolidum,quod tene mēti.Ex huius legis diſtinctione ſumit ar.[h] ff.de re iudi.l.pōponius.§.ſi vni. † qꝺ ſi ſunt plures iudices in eadem cauſa,vnus poteſt ſine alio interloqui: ſed non diffinere:quia per diffinitiuam expirat officium:non per interlocutoriam.
¶ Sed tu dic[i], quod quidam ſunt iudices qui habēt iuriſdictionem coniunctam:vt plures ſimul delegati ſpecialiter,non ad vniuerſitatem cauſarū:tūc nec interloqui nec diffinire poteſt vnus ſine altero:qꝛ eſſet contra formā mādati:vt extra de offi.dele. c.prudentiā.niſi tenor mādati aliud cōtineret:vt.ff.de ar.l.pedi⁹.in fi.cū.l.ſeq.Quādoq̄ plures iudices habent iuriſdictionē ſolutam:vt plures conſulēs habentes ordinariam iuriſdictionem.Itē plures delegati ad vniuerſitatem cauſarū ſm̄ Dy. tūc refert:aut ſunt aditi ſimul,aut vnus eorū:ſi vnus,omnia pōt ſolus:vt.l.j.ff.de offi.comu.ſi ambo,ſimul:tūc eſt vera.glo.qꝺ vnus pōt interloqui ſine alio:ſed nō pnūtiare diffinitiue, qꝺ eſt no.Quandoq̄ plures habēt iuriſdictionē diuiſam:tūc vnus non intromittit ſe in iuriſdictiōe alteri⁹:vt hic.ꝛ de ſol.l.quero.Quādoq̄ vn⁹ habet iuriſdictionem:ꝛ alter non habet:tūc dic vt extra de off.de leg.c.cum ſup ab batia.Hec verba de cōiuncta ꝛ ſoluta ꝛ diſiuncta.habes in alia materia.ff.de verb.ſignifica.l. triplici.quod no.

¶ Qn̄ tutor vel curator deſinit eſſe. Tit.lx.

¶ Lex prima.

SI curatores. Finitur officium adiūcti ſimul dum officio eius cui adiungitur.hoc dicit.Et dic vt not.ff.de tute.l. quecitum.

¶ Lex ſecunda.

TUtoris officium. Pupillus nō poſſet caſſare tutorem. hoc dicit.

¶ De actore a tutore ſeu curatore dando. Tit.lxi.

¶ Lex vnica.

SI ſui iuris. Etiam pater tutor filij non conſtituit procuratorem,ſed actorem ante litis conteſta.h.d.facit pro glo.que eſt in l.j.de bo.mater.dic vt ibi: nam illa gl.eſt falſa: quia hic ratiōe officij:ibi ratione vſuſfructus conſtituebat.

¶ De excuſationibus tutorum curatorum ꝛ temporibus earum. Tit.lxij.

¶ Lex tertia.

EXcuſationis. No.ꝙ ſi cui denegatur audientia ratione termini nō elapſi, pōt appellari:ſic.ſ.eo .l. quinquaginta.

¶ Lex ſexta.

QUinquaginta. Terminus[k] ad excuſandum ſe non labitur ignorāti.h.d.ꝛ adde ꝙ dixi in.l.pe. ſ.de peri.tut,Per iſtam.l.cōſuluit Bar.[l] ꝙ tēpus inſinuādi non currit ignoranti:ꝛ tunc ita ſemper fuit practicatum per iſtam.l.

¶ Lex duodecima,

VOlūtarie tutele. ¶ Habēs priuilegiam circa plura, per actum contrarium in vno actu ſpecialiter factū,non perdit in alijs.hoc dicit, facit,

mutuo cōſenſu.in c.ſcriptū.de elect. c.qꝛ ppter.§.illꝺ. ꝛ.c.in cauſis.e.ti. niſi vellet aſſumere aliquos ad cōſulēdum: qꝛ tunc pōt.ita not.dixit in.d.c.ſcriptū. ar. c.obeuntib⁹.lxiij. diſt.dicit ſingulariter.in. c.in cauſis.prealleg.ꝙ in arduis negotijs ſi vnus loquitur, ꝛ alij non cōtradicunt,neq̄ alluꝺ dicunt, non valet illud tale:et ſic limita.c.j.de his q̄ ſi.a ma.parte capi.vide que dixi in.d.c.j. ꝛ ibi do. Pet.And.B.

☞ Adꝺ omnino ad ppoſitū eorū que hic p do.coapoſtillatorē adducunt̄ conſiculū ꝛ illius diſcipulū Anto.de Corſet. ſing.ſuis.in verſi. vniuerſitas . inci. quod fit a maiori parte capituli. Celſus.

g ¶ Contrarium. Uide per Ange. in.l.de quibus.ff. de legi.

h ¶ Sumit ar.Uide Bar.in.d.l.pōponius. alias in ci.ſi vni.

i ¶ Sꝫ tu dic.Uiꝺ que pulchre dicit Lud. Ro.in ꝯſi. ccclvij.Andr.B.

k ¶ Termin⁹.No. ꝙ tempus inſinuandi non currit ignoranti.bal. in.l.quādiu.ſ. qui admitt.et in .l. is poteſt.ff.de acqr. hered.And.B.

l ¶ Cōſuluit bart. Uide Bart.in.l. quandiu.ſ.q admit.ꝛ in.l.pe. ſ.q pet.tut.

facit.ſ.ad velleianum.l.iubemus.¶Et hãc.l. repetierunt vltramontani:ꝛ examinãt vtrum perdatur priuilegium per actum cõtrariũ, vide hic per eos. Canoniſte etiam examinãt melius extra de conſti.c.cum acceſſiſſent.materiã huius.l. voluntarie.

¶Lex decimaquarta.

SEueriter pſes. Nota hanc.l.[a] contra iudicẽ[b] inquirentem, quod ſi abſoluat inquiſitum, tenetur ei in expẽſis, ſi eum dolo, vel lata culpa temere fatigauit: qḋ eſt verum ſecundũ Cy. Itẽ poteſt ille inquiſitor criminaliter puniri. Tene menti.

¶Lex decimaquarta.

QUanquam. Finita tutela, durat queſtio inchoata propter periculũ mediũ temporis.h.d.¶In tex.ibi admiſſa.not.ꝙ poteſt appellari, ſi iudex non admittit admittenda.quod nota.

¶Lex decimaſeptima.

LIcet orationis. Socer nõ poteſt eſſe curator minus. hoc dicit.

¶Lex decimanona.

NUſitatam rem. Licet mater ſit debitrix non excuſatur tamen a tutela filij.h.d.

¶Lex vigeſimatertia.

HUmanitatis. ¶Nõ cogit quis ſuſcipere tutelam, vel patrocinium cõtra fratres, vel filios fratris: nec etiã diceretur cõfidatus in cauſa.h.d. ¶Not.[c] ꝙ cõſanguinei pñt allegari ſuſpecti.

¶Si tutor vel curator falſis allegationibus excuſatus ſit. Titu. lxiij.

¶Lex prima.

SI abſentibus. Tutor allegatus, ſeu excuſatus.ipſo iure non tenet.h.d. ¶In text.ibi, volebant.not. quẽlibet offerentem ſe defenſioni poſtea citandum. ¶In tex.ibi, proſit.no. ꝙ non debet prodeſſe iudicem decepiſſe.

¶Lex ſecunda.

TUtores quos. Nota i hac l.quod poſtq̃ tutor ſe immiſcuit adminiſtrationi, nõ poteſt ſe excuſare: quod not.

¶De excuſationibus veteranorum. Tit.lxv.

¶Lex ſecunda.

QUod placuit. Licet lex vel ſtatutum dicat quod aliquis non poſſit compelli: debet intelligi cum vtit̃ ſuis defenſionibus: alias põt

a ¶No.hãc.l.Vide Bal.in rubr.j.de pe.iud.q male indi.cũ cõcord.ꝛ in l.ſancimus.i.xiij.q.ſ.de ind.

b ¶Contra iudicẽ. No.text.not.contra inquiſitorem male inquirentẽ, vide Bal.in aut. generaliter.ſ.de epiſc.ꝛ cle.ꝛ in.l. licet.ſ. de procu. ꝛ in.l.j.ff.ſi ex noxa.cã aga. Ange. in.l.athletas.§.calũniator.ff.ḋ his qui no.infa.tenet cõtra. Or viḋ eũ: qꝛ dicit ꝙ eũ excuſat officiũ.ꝛ in l.obſeruare.§.pfi ciſci.ff.de offi.ꝓcon.ꝛ leg.ꝛ Cyn. in.l. ſancimus in xv.q.C.de iudi.et hic.gl.ꝛ.d.Anto. in.cum dilecti.de do.ꝛ cõtu.dixi in c.accedẽs.de acc. vide Bal.in.l.ſancimus.ꝓpe fin. C.de iudic.ꝛ in.l. iubemus. C.de ꝓba.in prin.ꝛ in fi. ꝛ in.l.qui accuſare.C.de eden.viḋ tex.in cle.j.de here.ad fi.vbi iudex qui temere inqſiuit, punit̃: vt ibi vide do. Petr.et Bal.in.l.nõ ignorat.C.de fru.ꝛ lit. expen.Bald.in.c. finem litibus. de dolo et contu.et ibi Lud.Roma. do. Abb.ꝛ alios i.c.cũ dilecti.ḋ dolo ꝛ contu.ꝛ pondera: qꝛ Inn.in.c. cũ clamor.de teſt. dicit ꝙ inquiſitor poſt publicatum proceſſum poteſt producere teſtes: qꝛ non preſumit̃ in eo calumnia: qꝛ videtur hic caſus contra eũ: qꝛ ſic punit̃ ſi male inquirit. Nec ob. c.ſi.de calũ. qꝛ ibi fuit falſa abſolutio: nec loquit̃ in eodẽ inquiſitore. Pondera, ſi eſt calumnia vera.et de hac loquitur text.ſi eſt calũnia preſumpta.ḋ hac loquunt̃ iſti doc, vide Bald.in.c. quoniam contra. ꝓba. A. B.

c (gloss c at "Not." above)

potest cogi.h.d.qḋ eſt not.ꝛ menti tenendum. ¶Et no.hic ꝙ quis tenet̃ ſuum priuilegium allegare. In text.ibi, deferant.alias tenentur.

¶Qui numero tutelarum ſe excuſant. Titu. lxix.

1 ☞ Teſtes ſingulares non probant.

¶Lex vnica.

SI tres tutelas. Plura iperfecta nõ faciũt vnum perfectum. ad hoc alle. qḋ eſt verũ in his inter q̃ remanent termini diſtincti: qꝛ ſunt diuerſi generis ꝛ forme: ſed qñ plura tendunt ad eundem finem: tunc eſt vera regula cõtraria, ꝙ quando non proſunt ſingula, multa iuuant: vt.ſ.de proba.l.inſtrumenta. ¶† Gloſſ. hic dicit ꝙ teſtes ſingulares nõ probãt.qḋ eſt verum.quãdo adhibentur ad probationẽ[d] faciendam: puta ad probandã hereſim: ꝛ vnꝰ teſtis dicit eum hereticum, ꝛ ꝙ audiuit eũ dicentem non credo in vnum deum: alius dixit: non credo in catholicã eccleſiã: tñ iſti probarent: qꝛ ſunt conteſtes in genere. facit quod not.ff.de teſtib.l.ob carmẽ.§.fi. Ratio huius.l.eſt: qꝛ ex pluribus diuerſis nunquam reſultat vnum integrale.facit qḋ not.ff.de ſol.l.vbi fideiuſſor.

¶De curatore furioſi, vel prodigi. Tit.lxx.

1 ☞ Terminum cure facit etas, non furor.
2 Prodigus ſi quis eſt notorie, non tamẽ eſt ei interdictum bonis, an poſſit teſtari.ad idem numero.3.

¶Lex prima.

CUratores. Finita cã naturali.inſpicitur cauſa accidẽtalis.h.d. Premitte ꝙ pupillus habet tutorẽ, ꝛ adultus curatorem: inſpecta cã naturali, id eſt inſpecta etate que naturalis eſt, ꝛ ſecundum naturam. Furioſus vero et prodigus hꝫ curatorem: inſpecta cã accidentali: qꝛ extra naturam eſt ꝙ quis ſit prodigus, vel furioſus: et ideo nõ preſumitur: vt no.j.de codic.l.ne codicillos quãdiu igitur durat cauſa naturalis, inſpicimus eam ſolam: ea finita, inſpicimus cãm accidẽtalem. Effectus eſt iſte: primo in forma donationis: qꝛ adultus furioſus recipiet curatorem ꝛ adultus, et nõ vt furioſus. hinc ſequit̃ ꝙ non habebit legitimum curatorẽ, ſed datiuum: licet furioſus[e] ſit ſub cura legitimorũ: vt not.inſti.de cura.§.furioſi.ꝛ.ſ. de epiſc.audi.l. de creationibus. ¶† Item terminũ cure faciet etas, nõ furor: vnde non erit curator poſt eam perfectam, licet duret furor: nec deſinent eſſe ante etatem perfectam: licet ceſſet furor. ¶Item et diuerſa eſt authoritas curatoris adulti, ꝛ curatoris furioſi: vt patet ex cõmẽtis duarum legum, ſcilicet de admi.tut.l.cum q̃dam.ſ.ꝛ.j.eo.l.fi.§.ſin autẽ.in furore. Nunc intelligitis.l.qui habet.ff.de tute. Sed oppo.et videtur quod inſpiciatur accidens furor, ꝛ nõ natura: vt. ff.de poſtu.l.j.§.beſtias. Solu. aut cauſa naturalis ꝛ accidentalis tendunt ad eũdem finem: tunc inſpicimus cauſam naturalem, vt hic: aut tẽdunt ad contrarios fines: tũc inſpicimus cauſam accidentalem, vt in cõtrario: ſicut vbi veritas ꝛ fictio tendũt ad eundẽ finem, inſpicit̃ veritas: vbi ad cõtrarios fines, inſpicitur fictio: vt.ff.de liber.ꝛ poſthu.l.filio quem pater.ꝛ.l.gallus, §.ſi eius.de libe.ꝛ poſthumis. ¶In tex.ibi, impleta.ſcilicet demum.

c ¶Idem no.in.l. parẽtes.C.ḋ teſt. ſed cã ſuſpitionis allegari debet, ꝛ probari, per text. ꝛ gl.in.l.itẽ ſi ſuſpectꝰ. ff. de ꝑcu. ꝛ per eundẽ Bal. in.l.aptiſſimi.ſ.ḋ iudi.non per iuramẽtum: vt tradit Alex. in.l.ſi fideiuſſor.q ſatiſ.cog. Et adde Paul.ḋ caſ.in conſil.xl.cũ ſeq.de ſuſpitiõis autem cauſis viḋ plene per Fel.i.c. cũ ſuper.ꝛ.c.ſuſpitiõis.de off.delega.ꝛ ſi vis videre per quas cauſas poſſit iudex vt ſuſpectus recuſari, vide per me in.c. poſtremo.ḋ app. Phil. Decius.

d ¶Probationẽ. Vide Bald.in.l. actor.ſ.de proba.

e ¶Furioſus. Vide no.in.l.cui eorum.in fine. ff.de poſtu.